

5 OKT 2010

DET KONGELIGE
ARBEIDSDEPARTEMENT

Justis- og politidepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Deres ref
201008351

Vår ref
201002832-/OTF

Dato
04.10.2010

Høring - Forslag til endringer i utlendingsloven og utlendingsforskriften

Det vises til brev fra Justisdepartementet av 9. juli 2010 m/vedlegg.

Arbeidsdepartementet har ingen merknader til forslagene om endringer av begrepene "rase" og "rasist". Vi har heller ingen merknader til forslagene om forhåndsvarsel i utvisningssaker.

Arbeidsdepartementet er positive til forslaget om å åpne for frivillig ulønnet arbeid for humanitære organisasjoner mv. Vi mener det er viktig at utlendinger som oppholder seg i Norge med en oppholdstillatelse knyttet til et bestemt arbeid også skal kunne delta på dugnader i borettslaget og lignende. Det er ikke ønskelig å stenge de ute fra denne delen av samfunnet i tre år, frem til de får permanent oppholdstillatelse.

Når det gjelder valg av den regeltekniske løsningen, mener Arbeidsdepartementet at dette må anses som arbeid etter utlendingsloven. Det naturlige er derfor å hjemle bestemmelsen i utlendingsloven § 5 og forslaget til utlendingsforskriften § 1-1A. Vi mener det er problematisk dersom dagpengeregelverket legger til grunn at en bestemt type "aktivitet" er arbeid mens utlendingsregelverket definerer at samme "aktivitet" ikke anses som arbeid. Dette skaper særlige problemer når man har brukt dagpengebestemmelsen som modell for den nye bestemmelsen i utlendingsregelverket. Dette medfører at de to bestemmelsene er tilnærmet like, med unntak av at en i den ene forskriften anser "aktiviteten" som arbeid, mens den ikke anses som arbeid i den andre. Videre er "aktiviteten" som skal kunne utføres noe man normalt kaller arbeid og som omtales som arbeid i forskriften forøvrig. Arbeidsdepartementet mener derfor at den

---

Postadresse
Postboks 8019 Dep
0030 Oslo

Kontoradresse
Einar Gerhardsens plass 3

Telefon
22 24 90 90
Org no.
983 887 457

Administrasjons- og
utvildingsavdelingen
Telefaks
22 24 87 11

Saksbehandler
Ola Torvald Foss
22 24 86 03

type "aktivitet" som nevnes er å anse som arbeid og at adgangen til slikt arbeid krever oppholdstillatelse. Dersom det skal gjøres unntak fra kravet til oppholdstillatelse for frivillig arbeid for humanitære organisasjoner mv., må dette hjemles i utlendingslovens § 5 og forskriftens § 1-1A. Vi ber om å bli kontaktet dersom Justisdepartementet til tross for dette ønsker å plassere bestemmelsen i forskriftens § 10-1, da dette vil få betydning for annet regelverk som Arbeidsdepartementet er ansvarlig for.

Slik forslaget til § 1-1A er formulert kan den forstås slik at arbeidet i første ledd bokstavene a til d både kan være lønnet og ulønnet. Det bør derfor fremgå av overskriften at den bare gjelder for ulønnet arbeid.

Videre kan bestemmelsen forstås slik at alle utlendinger kan komme til Norge og arbeide for humanitære organisasjoner mv., uten at det stilles krav om oppholdstillatelse. Vi mener derfor det bør tas inn en presisering i første ledd første setning om at slikt arbeid bare er tillatt for asylsøkere og andre som oppholder seg lovlig i landet. Vi foreslår følgende:

"En utlending som har lovlig opphold i riket med søknad om oppholdstillatelse til behandling eller som har fått oppholdstillatelse, er unntatt fra kravet til oppholdstillatelse når de skal utføre..."

Arbeidsdepartementet er opptatt av at utlendingene verken utnyttes eller fortrenger lokal arbeidskraft som ellers ville fått betalt for å utføre arbeidet. Vi mener derfor at setningen "Arbeidet må ikke omfatte arbeid som normalt utføres av lønnete ansatte eller tjenester som normalt kjøpes av næringsdrivende." bør stå i forskriften.

Etter vår oppfatning er det ikke nødvendig at det fremgår av forskriften at utlendinger som har fått tillatelse etter forskriftens kapittel 6 også kan utføre slikt arbeid som fremgår av § 1-1A uten tillatelse. Derimot mener vi at dette bør fremgå av iverksettelsesrundskrivet. Justisdepartementet har tidligere foreslått formuleringen "Utlendinger som har tillatelse etter kap. 6 i forskriften kan utføre arbeid som nevnt i første ledd uten at dette følger av tillatelsen, jf. § 6-33 første ledd." Vi ber om at "jf. § 6-33 første ledd" strykes. § 6-33 er gitt etter lovens § 26, men også utlendinger som er gitt tillatelser etter lovens §§ 23 til 25 skal være unntatt fra kravet til oppholdstillatelse for å utføre frivillig arbeid. Vi ber også om at familiemedlemmene til utlendinger som har tillatelse etter kapittel 6 nevnes. Vi foreslår at følgende setning tas inn i rundskrivet:

"Utlendinger som har tillatelse etter kap. 6 i forskriften og deres familiemedlemmer, kan utføre arbeid som nevnt i § 1-1A uten at dette følger av tillatelsen."

Vi gjør for øvrig oppmerksom på at det står "eldre" to ganger i forslaget til § 1-1A første ledd bokstav b.

Videre foreslår Justisdepartementet endringer i utlendingsforskriften § 14-5 om hvordan forhåndsvarsel i utvisningssaker skal gis. De foreslår også at fengselsmyndighetene skal få oversendt kopi av selve utvisningsvedtaket. Krav til forhåndsvarsel gjelder også ved utvisning av EØS-borgere, jf. forvaltningsloven. De foreslåtte endringene skal derfor også gjelde i disse sakene. Det følger av forskriftens § 19-2 at reglene om utvisning i lovens kapittel 8 og forskriftens kapittel 14 (herunder § 14-5), ikke gjelder for EØS-borgere. Arbeidsdepartementet mener derfor det er behov for egne bestemmelser om forhåndsvarsel ved utvisning av EØS-borgere.

Vi legger også merke til at det er en mer detaljert regulering i utvisningssaker etter forskriftens §§ 14-3 og 14-5 om tredjelandsborgere enn det som gjelder for EØS-borgere etter lovens § 124 og forskriftens kapittel 19. Samtidig har UDI flere rundskriv som omfatter både tredjelandsborgere og EØS-borgere, uten at hjemmelsgrunnlaget er vurdert. Arbeidsdepartementet har sett på om alle bestemmelsene i §§ 14-3 og 14-5 bør få anvendelse for saker som gjelder EØS-borgere. Når det gjelder vedtaksmyndighet, jf. § 14-4, er det en tilsvarende bestemmelse i lovens § 124 tredje ledd. Det fremgår her at det er UDI som har vedtakskompetanse i EØS-sakene.

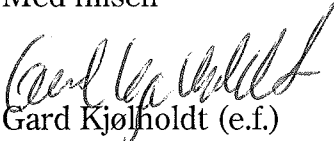
Arbeidsdepartementet mener at § 14-3 første, annet og femte ledd bør gjelde for EØS-borgere. Dette er allerede praksis etter UDIs rundskriv. Vi mener det ikke er naturlig at § 14-3 tredje og fjerde ledd får anvendelse, fordi det ikke er tilsvarende bestemmelser om utvisning for EØS-borgere.

Når det gjelder § 14-5 første ledd viser denne til § 5-4 som heller ikke gjelder for EØS-borgere. (Se forskriftens § 19-2, hvor det fremgår at lovens § 18, som er hjemmelsgrunnlaget for § 5-4, ikke får anvendelse.) Arbeidsdepartementet mener at bestemmelsen i § 5-4 første ledd også bør gjelde for EØS-borgere. Vi er i tvil om annet ledd, om anmerkning i reisedokumentet, bør omfatte EØS-borgere når det ikke er samme krav til pass for reiser innen Schengen. Det kan bli vanskelig å anmerke et vedtak om utvisning hvis EØS-borgeren bare har et vanlig id-kort. Vi ber Justisdepartementet vurdere dette nærmere.

I stedet for å gjenta bestemmelsene i kapittel 19, foreslår vi at det lages en henvisning til §§ 14-3 og 14-5 i utlendingsforskriften § 19-30, jf. lovens § 124. Vi foreslår følgende formulering i et nytt tredje ledd:

"I medhold av lovens § 124 fjerde ledd gjelder bestemmelsene i § 14-3 første, annet, og femte ledd og § 14-5. § 5-4 annet ledd, jf. § 14-5 første ledd, gjelder likevel ikke."

Med hilsen

Gard Kjøholdt (e.f.)
fung. ekspedisjonssjef

Ola Torvald Foss
seniorrådgiver